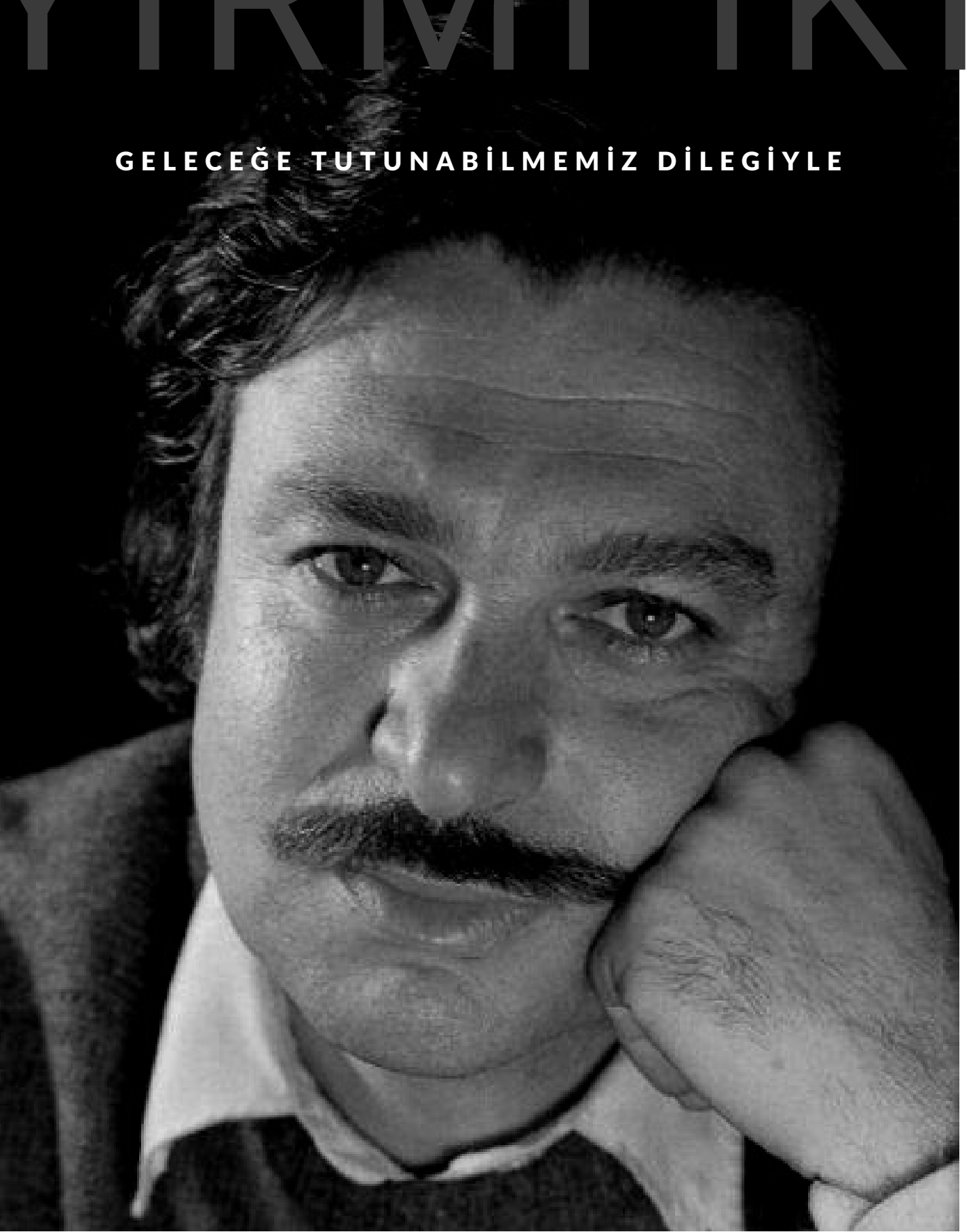

KIRIMLI FAZİLET OLCAY ANADOLU LİSESİ'22
MEZUNLARI YAZILARI DERLEMESİ

YİRMİİKİ

GELECEĞE TUTUNABİLMEMİZ DİLEĞİYLE

BİZ KİMLERİZ?

Yazı İşleri Sorumlusu: Şafak Kurban Üykü

Genel Koordinatör: Dilek Başar

Editör: Pınarnur Kesbiç

Teknik Tasarım: Pınarnur Kesbiç

MUTFAK

Elif Sude Uyğun

Metehan Kaya Sever

Tuğba Kılıç

Hivda Alkan

Muhammed Nafi Salman

Tuana Üstün

Zehra Gül Özden

Enes Tolga Akgün

Ozan Tunç

Editörden;

“Bizi bizsiz günlerimiz gelmeden hemen önce bir araya toplayacak.”

Aslında yazıları okumaya başlayana kadar hiç ilham verici bir iş gibi gözükmüyordu. Ama her şeyde olduğu gibi bunun da bir aması oldu. En yuvarlağından ve fazlasıyla küçümsenmiş bir rakam verirsek, 200 yazı okudum. Ve yıllarca bana sesi olmadığını ima etmiş bütün arkadaşlarımı dinledim. Hepimiz özlemişiz, kaybetmişiz, kaybolmuşuz ve tüm bunlar olurken çıt çıkarmamışız. Tam bu noktada “YİRMİ İKİ” bizi bizsiz günlerimiz gelmeden hemen önce bir araya toplayacak. Biliyorum. Hepiniz okudukça kendinizi göreceksiniz sayfalarda.

Ben Pınar. Bundan iki sene önce de aynı şeylere koşturuyordum, hatta çoğunuzun aklında misyonum bu. Edebiyatçı. Aslında başından beri amacım buydu. Ulaşabildiğim kitleye yazı yazmak ve edebiyat yapmak arasındaki farkı anlatmak istedim. Hiçbirimiz bir yazının omurgasını aliterasyonla oluşturmak, yerinde ve “haddinde” betimlemelerle derdine dert katmak, aklındaki her şeyi eksiksizce toparlayıp kâğıda su gibi akıtmak zorunda değiliz. Hatta rahatımıza o geliyorsa, ÖSYM’ye inat imla ve noktalama hataları yapabiliriz. Yazı yazmak bir haktır. Kişinin kendisini, dünyayı, geçmişi, geleceği ve daha sayısızca tatlı gizemi zararsızca ve güvenli bir şekilde keşfetmesi için enfes bir yoldur. Ayrıca kendi dibi bilenmez derinliğimizde bulduklarımızı kaybetme ihtimalini azaltırız. “İddiasız” bir yazının yoruma ve görüşlere uzak olarak var olması, “edebi” olmaması onu yetersiz, eksik, kötü, başarısız ya da en basitinden kimliksiz yapmaz. Yapamaz. Çünkü hiçbir bakış açısı yazan kişinin biricikliğine ve zihnindeki tomurcuklara “yorum” yapabilecek kadar “yüce” olamaz. Bu yüzden yazın. Kimse duymadan (İstediğiniz an asla çekinmeyin duyurmaktan.) bağırın tüm dertlerinizi, umutlarınızı, hayallerinizi ve kırıklıklarınızı. Her şeye rağmen somutça var edin kendinizi. Ve bu dergi (umuyorum) beklili ilham belki cesaret versin size.

İÇİMİZDEKİLER

05	Hiç Yaşamadıklarına Özlem	15	21. Yüzyıl ve Kısıtlanmış Çocuklar
07	Muhlama	16	Hayata Sallamak Değil Hayatla Sallanmak
08	Ölüm	17	Talihsiz Aşk
09	Yol	18	Deliler Düşerse Kaldıran Olmaz
10	Fenerbahçe'nin Sorunu	19	Sonsuz Mutluluk Var mı
11	Pencere	21	Kendime Mektuplar
12	Sokak	22	Bergman Filmlerinde İnsan Doğasının Çözümlemesi
13	Son Veda	23	Kasım Kahvesi
14	Beyaz Papatyalar		

HİÇ YAŞAMADIKLARINA ÖZLEM

Eğer hayatınızda birkaç kez de olsa sahaf gezdiyseniz; kenarda köşede eski paraların olduğu hizada, belki bir sepetin, belki bir kutunun içinde yabancı yüzlerin ve el yazılarının olduğunu görmüşsünüzdür. Ne zaman böyle bir manzarayla karşılaşsam birkaç dakikalığına buraya tutulurum. Bazen özel hayatın gizliliğini ihlal eder, mektuplardan 2-3 tanesini okurum. Ailesinden

uzakta yaşadığı belli olan çocukların ailelerinin hatırını sorduğu satırlarda duygulanırım. İşlerin pek de yolunda gitmediğinin habercisi olan cümlelerde mektubun sahibi adına endişelenirim. Bayramlarda yılbaşlarında gönderilen kartpostallara özenirim ve çoğunluğu siyah beyaz olan fotoğraflardaki insanları mutlaka merak ederim. Şimdi neredeler? Tam şu an ne yapıyorlar? Muhtemelen öldüler. Nasıl ve ne zaman öldüler? Cenazelerine çok kişi katıldı mı? Arkasından çok üzüleni oldu mu? Yoksa yasları sadece bir iki gün mü tutuldu? Hala özleniyorlar mı? Burada ne arıyorlar? Gerçekten; neden fotoğrafları aile albümlerinde, göz önünde olmayan bir rafta gösterişsiz bir çerçevenin içerisinde veya bir kitabın arasında değil? Kim getirdi onları buraya; neden hatıralarını saklamadı? Sen ben olsak, kıyıya köşeye atmış olsak bile onca anıyı saklamaz mıydık? Eğer kötü anıları hatırlatıyorsa bile keser yüzlerce parçaya ayırırdık. Yakar, zararımızı atmosfere verirdik. Fakat ait olmadıkları bir yere teslim etmek neden? Çok kazancı var mı? Her fotoğraf veya mektup elli kuruş ile iki lira arasında bir fiyata satılıyor. Alış fiyatı mutlaka daha düşüktür. Değer mi bunca yılı çöpe atmaya?

Tüm bunları düşünürken aklımı bir şey daha kurcalar. Bir zamanlar insanlar birbirlerine mektuplar yazmış, kartpostallar göndermişler. Fakat hiçbirimiz belki de hayatımız boyunca kimseye hiç mektup yollamayacağız. Şu yazıp elden verilen veya sürpriz olsun diye çantaya sokuşturulanlardan bahsetmiyorum. Gerçekten zarfa konup, pullanıp, postaneye teslim edilenler kastettiğim. Arkadaşlarımızla tatile gittiğimizde çekildiğimiz bir fotoğrafı zarfın içinde, kartpostal eşliğinde ailemize yollamayacağız onun yerine; sosyal medyada paylaşacağımız fotoğrafların aynısını, belki bir tık daha doğalını aile gruplarına atacağız, düşük bağlantı kalitesi eşliğinde konuşup, kısa telefon görüşmeleri yapacağız. Yazının maneviyatına verdiğim önemden olsa gerek, tüm bunlar beni o kadar heyecanlandırmıyor. Şehir dışındaki sevdiğim birinden gelen bir posta beni daha çok mutlu ederdi sanırım, elektronik olmamak şartıyla tabii.

Bunların hepsi bir neslin yaşadığı, benim yaşamadığım ya da yaşamamın da pek mümkün olmadığı bazı şeylere özlem duymama sebep oluyor. Hiçbir zaman yılbaşı geceleri televizyonda dansözün çıkmasını heyecanla beklemeyeceğiz, Rock'n Coke yeniden yapılmaya başlasa bile o eski tadı olmayacak. Sevdiğimiz müzisyeni görmek bile bizi o kadar heyecanlandırmayacak. Her gün sosyal medyada yeterince maruz kalıyoruz. Nostalji olsun diye plak koleksiyonu yapacağız, fakat yapay bir hazdan daha fazlasını yaşayamayacağız. Aynısı Spotify'da var zaten (!). Eskicilerde kokulu silgilere rastlamayacağız, onu bile gönül rahatlığıyla koklayamayacağız. Kanserin adı bile yetiyor çünkü. Gençlik yıllarımızın fotoğraflarını telefonun hafızası dolduğu için kendi ellerimizle sileceğiz. Ama yine de torunlarımızın biz öldükten sonra fotoğraflarımızı sahaflara satmasından iyidir, değil mi?

Maide Özdemir

MUHLAMA

Coğrafi koşullar, toplumların yeme içme alışkanlıklarını belirler. Toprak, yağış, sıcaklık... Doğu Karadeniz'de de durum böyledir. Aşırı yağış ve az güneş yörenin mutfak kültürünü kara lahana, hamsi, tereyağı, peynir ve mısır unu üzerine oluşturmuştur. Mıhlama benim yöremde -Rize'de- "muhlama" olarak bilinirken Trabzon ve çevresinde "kuymak" adıyla bilinen bir yemek. Malum Karadeniz daha doğrusu Doğu Karadeniz'de, buğday namına neredeyse hiçbir şey olmadığı için, bu yemekte mısır unu ve peynir ağırlıklıdır. İçinde bulunan bol miktardaki tereyağı yüzünden de yapıldıktan kısa bir süre sonra tüketilmek zorundadır. Gerçi zorundadır biraz abartı oldu ama peynirin o donuk halini yemek isteyeceğinizi hiç sanmam. Bakır tavada kavrulan mısır ununun, tereyağı ve mıhlama peyniri olan "kolot" ile buluşması sonucu ortaya çıkan bu eşsiz lezzetin en önemli noktası ise peynirin uzaması. Sizin de gözünüzde canlandı öyle değil mi! Mıhlamayı pişirmek kadar yemek de ayrı bir meziyet. Geçmiş dönemlerde gene mısırın bolluğu ve buğdayın olmayışından ötürü ortaya çıkan bir yeme biçimi. Mısır ekmeğini ufalayıp kaşık ya da çatal yardımı ile tüketmek, en basit ancak hiçbir Doğu Karadenizlinin başvurduğunu görmediğim ve doğal olarak benim de tercih etmediğim bir yeme şeklidir. Tabii mıhlamayı yeme şekilleri bunlarla sınırlı değil. Daha çok Ege ve Akdeniz'de tanık olduğum bir diğer yöntem ise ekmeği kaşık gibi kullanarak tüketmek. Bu yöntem de genel olarak mıhlama bir kişinin tabağında yediği bir yemek olmaktan çıkıp sofranın ortasında herkesin ortaklaşa ekmeğini bandırdığı bir ziyafet halini alır. Benim de en sevdiğim yemek şekli doğal olarak budur.

Erdoğan Burak Yılmaz

ÖLÜM

Cenaze merasiminden sonra gelen taziye mesajlarına cevap vererek yola koyulmuştu. Eve gidiyordu. Kendisini beklediğinden daha duyarsız hissediyordu. Belki de ölüm denilen kavramı gözünde büyütmüştü. Elbette ki acı çekiyordu. Nefesi daralıyor, bazen konuşmakta güçlük çektiği bile oluyordu, kelimeler boğazında düğümleniyordu. Babası ölmüştü sonuçta. Ama durumunu çok çabuk kabullenmişti, bir veya iki güne toparlanacağını düşündü. Gerçi eve döndüğünde kendini nelerin beklediğinden habersizdi. Evin kapısını açtı ve içeri girmesiyle yıkılması bir oldu. Gördüğü şey portmantoda asılı duran bir hırkaydı ve bir çift ayakkabı.

Ebrar Özdemir

YOL

Sadece yürümek istiyorum. Hiç bilmediğim sokaklarda, hiç bilmediğim evlerin ve insanların yanından geçip gitmek. Kimseyi dinlemeden kendi kendime kalıp saatlerce yürümek istiyorum. Hayatın tüm koşuşturmasından uzakta, dünyadaki tek insanmışçasına kulaklarımı ve gözlerimi kapatmak ve İstanbul'la baş başa kalmak istiyorum. Belki yorulunca Kanlıca Sahili'nde otururum, biraz kedi köpek severim. Ya da Beşiktaş'ta bir kafeye oturur, gelip geçen insanları seyredirim. Nasıl kafa dağıtılır bilmiyorum. Düşünmemek midir kafa dağıtmak, yoksa üzerine çokça düşünüp düşünülecek bir şey bırakmamak mı? Bilmiyorum. Yapmak istediğim tek şey uçsuz bucaksız bir yolda yürümek.

Melisa Aleyna Vural

FENERBAHÇE'NİN SORUNU

Fenerbahçe yaklaşık 8 yıldır futbolda hiçbir kupa kazanamadı. Süper Lig'i en son 2013/14 sezonunda aldı. Şampiyonlar Ligi'ne de 2007/08 sezonundan beri gidemiyor. Fenerbahçe'nin bu başarısızlığının herkese göre farklı nedenleri var; hakemler, teknik direktörler, futbolcular... Bu nedenler saymakla bitmez. Bana göre takımın bu başarısızlığının sebebi sabırsızlık ve taraftarlar. Aslında bu sadece bir takıma ait bir sorun değil, bütün takımlarda bunu görebiliyoruz. Taraftarların hiç sabrı yok. Bir maç esnasında kötü oynayan futbolcuyu ısıklamak, maçı kaybeden teknik direktörü istifaya çağırarak taraftarlık değil. Taraftarlar hep anlık başarı bekliyor ve geleceği düşünmüyorlar. Kısaca taraftarlar olarak takımımızı güvenmeli, biraz daha sabırlı olmalı ve en önemlisi saygı duymalıyız.

Güney Aydın

... “Çünkü henüz gerçeğine uyanmaya hazır değilsin sen de. Acele etme. Akıl hazır değilse, göz göremez. Aklın ve sen hazır olunca açacaksın pencereni hayata. İşte o zaman başlayacaksın gerçekten yaşamaya.”. O yanımdan kalkmış uzaklaşıyorken, ben de söylediklerini düşünüyordum. Sahi, insan ne zaman gerçekten yaşamaya başlar? ...

Pencere – Dilara Bilgin

SOKAK

Yine aynı sokakta kaybolmuştu. Avucunun içi gibi bildiği o sokakta düşüncelerle karmaşıktırıyor rotasını. Neden yetenekli ve zeki biri olduğunu sorguluyordu geçtiği sokakların hatırlattığı geçmişle. Yaptığı projeler, gözlerindeki ışığı ortaya çıkardığı çocuklar, tartıştığı mühendisler ve dahaları. Bulanıklaştırıyor tabelalarda yazanları. O çabalarının yaşından çok olduğunu biliyordu. Bu hedefine gitmesi için bir çılgılık olsa da bulamıyordu rotasını. Elindeki pusula hep ters yönü gösteriyor, emeğinin karşılık bulamayacağını anlatıyordu. Sayısız zaferlerine rağmen zafer sarhoşluğundan değil, belirsizlikten ve umutsuzluktan yalpalıyordu. Başarılarının karşılığını insanların delirmişe dönmüş haline bakmaları ile alamıyordu. Nice başarılarla imza atmak varken umutsuzluk, bezmişlik ile olanları anlatıyordu. Büyük sahnelerde geleceğin mühendislerine değil, akıl sağlığını kaybetmiş biri olarak Bakırköy'ün en kıdemli psikiyatristine. Küçük bir oda içinde yarattığı kocaman sokakta kaybolmuş bir yetenek olarak.

Semih Salimoğlu

SON VEDA

Bakıyordu öyle gözlerim. İçinde büyük bir yalnızlık vardı. Bana çok kırıldığı ve kızdığı belliydi. Gözlerinin şişliği anlatmıştı her şeyi o gün bana. Gözleri kızarıncaya kadar ağladığı ve sabaha kadar hiç uyumadığı belliydi. Hepsinin sebebi bendim. Çok kızdım kendime. Onu deli gibi severken nasıl bu kadar nefret ettirdim kendimden? Şimdi ne sevgime inanıyor ne de bana. Aynı bir yabancı gibi. Ne yapmam gerekiyordu? Gözlerini gözlerimden ayıramayıp nefretini kasmaya devam ediyordu. İçimden sarılıp “Sen ağlama, ağlama göz bebeğim sana kıyamam.” şarkısını kulağına fısıldamak geliyordu. Bu bizim şarkımızdı. Ancak yaptığım hata affedilemezdi. Ben bunu düşünerek öyle bir şey yaptım ki. O gün onu son görüşüm ve içime işleyen sesini son duyuşum oldu.

Edasu Barlık

BEYAZ PAPATYALAR

Küçükken hep gözlerinin parlayarak izlediği kişiyi, şimdi aynada izliyordu. Küçük bir kız çocuğunun hayalimdi bu aynadaki. Sahi o masum küçük kız annesinin ona seslendiği gibi beyaz papatyalara mı benzemişti yoksa karlar mı yağmıştı üstüne? Bu duruluk, bu saflık o yüzden miydi? Teni ay gibi parlıyordu, özleri kamaşmıştı ya da dolmuştu. Bilmiyordu. Bembeyaz elbisesi sanki onun için dikilmiş gibiydi. Kalp atışları hızlanırken, son kez elini gerdanına koyup derin bir nefes aldı. Az sonra gönlünde binbir çiçek açtıran, gözlerinde gördüğü sevgiyi iliklerine kadar hissedebildiği adamın elini tutacaktı. Tek dileği ise “evet” diye bağıırken aşkın verdiği heyecan ile sesinin titrememesiydi.

Fatmanur Petekçi

21. YÜZYIL VE KISITLANMIŞ ÇOCUKLAR

Doğal ortamında yaşayan canlılar çevre şartlarına uyum sağlayabilir, oluşan problemleri hızlıca reaksiyon gösterebilir ve kendilerini savunabilirler. Kafeste doğmuş olanlar ise kafesten çıkarıldıklarında gördüğü hayata uyum sağlayamaz ve yitip gitmeye mahkûm olurlar. Kuşlar üzerinden örnek verelim; tropik ormanları güzel sesleriyle besleyen kanaryalar yerden yirmi metre yüksekte uçabilirken, kafeste yaşayan türdeşleri kanat çırpıma korkar. İşte bu yüzyılda doğmuş çocukların ailelerinden ayrıldıklarında yaşayacakları da tam olarak bu. Çocuk düşe kalka büyür. Doğruyu ve yanlışını kendisi ayırt edemeyecek olsa bile geleceğinde özgür düşünebilmesi için erken yaşlarda serbest bırakılmalıdır. Günümüzde ebeveyn olan "Y Kuşağı" maalesef buna dikkat etmemekte ve kendi kararını veremeyecek, yemeği anne babası tarafından yedirilen bireyler yetiştirmekte. Peki ya bu durum toplumlara, işleyişlerine nasıl etki edecek? Maalesef pek de olumlu olmayan şekillerde. Çocukluğunda kendi hesabını yapmamış bakkallar, kendini arkadaşlarına müdafaa etmemiş avukatlar, düştüğü yerden kalkmak için çaba göstermemiş sporcular aramızda, yaşantımızda olacak. Elbette ebeveynlerin bu davranışlarını yargılamadan önce sebeplerini anlamaya çalışmalıyız. Çağın getirdiği güvenlik sorunları, vızır vızır işleyen caddeler ve çocukları sayısız negatif yönde "etkileyen" insanlar, bu etkenlerin başını çekmektedir. Uzman Psikolog Doğan Cüceloğlu, bu durumda çocuklarımızın üzerindeki koruma içgüdümüzü kısıtlamamızı tavsiye eder. Bu, onları kötülüklerden korurken serbest bırakmamız gerektiği anlamına gelmektedir. Yani caddeye atlamalarını engelleyelim ama kaldırırında elimizi tutmasınlar, düşsünler. Tıpkı hayatta pek çok defa düşecekleri gibi...

Yunus Emre Zent

HAYATA SALLAMAK DEĞİL HAYATLA SALLANMAK

Şu hayatta -hani şu başına milyonlarca sıfat getirebileceğimiz hayatta- başıma ne geldiyse akılsız başımın ve deli gönlümün ayak izlerini takip edememekten geldi. Kalbim saftı, aklım laf dinlemez. Bir de bunlar yetmiyormuş gibi dengesizlik hat safhadaydı. Üzülmem, ağıtlar yakmam gereken olayları boş bir sessizlikle karşıladım. Mutluluktan gözyaşımınla noktalayabileceğim olayları ise kızgınlıkla. Kendimle girdiğim münakaşada, bunun benim suçum değil de toplumun kestiği rollerden, sırtlamak istemediğim sorumluluklardan ve alıp başımı gitmek istediğim zamanlarda cam bir fanusun içinde nefessiz kalışımın olduğunu düşünmeye başladım. Hapsedilmişim. Bu yüzden de olmazlara meyilli olmuşum. Hatta "Yap." denileni "Yapma." diye okumaya başlamıştım. Yeni patikalar açmıştım hayat diyarıma. İmkansıza âşık olmuşum, imkansıza... Bu saçmalıklar ülkesinde, kan revan içindeki yaralarımın belki de en büyüğüydü. Öyle yakıyordu ki, yüreğimi avucuna koyup da diyememiştım: Bu sana emanet. İçimde bir gizli sevgim. Dertlerimden batmakta şikâyetçi olduğum ömrümde, battıkça batışımın geldiğiydi. Ah zalim hayat, aslında senin bir suçun yok! Bütün suç insanlığın. İşte böyle ana kucağından yeni çıkmış bir çocuğun, biraz şımarıkça biraz da masumca anasına arabasının kırmızısını şikâyet edişi gibi şikâyet ediyorum dünyaya insanlığı. Nasıl yıkıldım, nasıl parça parça topladım kendimi, inanın bilmiyorum. Ama şunu diyebiliyorum. Ne olursa olsun, her şeye rağmen yaşadım.

Şifanur Bilici

TALİHSİZ AŞK

Ne talihsiz bir insanmışım ben. Aşkların en imkansızına sürüklendim.

Bu duruma düşecek ne yaptıysam? Ne olurdu normal bir aşka tabii olsaydım? Her gün sana daha fazla ilgi duyuyordum ama sen bundan bir haber, hayata kaldığın yerden devam ediyordun. Ne zaman evinin önünden geçsem kalbim dışarı çıkacakmış gibi hissediyordum. Ne yapacağım ben bu zehir ile? Yüzyıllar geçse bile bir panzehri bulunamayacak sanki... Ben sana yakınlaşmaya çalışırken sen benden uzaklaşıyordun. Aramızdaki mesafenin artışı sadece ben fark ediyordum. Bunun için seni suçlayamazdım çünkü sen varlığımdan bile habersizdin. Benim güzergahım sendin, fakat sen başka gemilere limandın. İyi ki tanımışım seni ama keşke tanımasaydım. Seni sevmesi güzeldi fakat karşılıksızlığı üstünü örtercesine acıydı. Sana kendimden bahsetsem bana "Sen kimsin?" demenden korktum. O yüzden yüzleşmektense bu tek taraflı hikâyeyi kendi içimde bitireceğim...

Ömer Faruk Köksal

... “Çünkü biliyordum, deliler düşerse kaldıranları olmaz.”...

Deliler Düşerse Kaldıran Olmaz – Şifanur Bilici

SONSUZ MUTLULUK VAR MI?

Sizce kalıcı mutluluk diye bir şey var mı? Bir insanın hayallerinin gerçekleşmiş olması, o insanın daima mutlu olacağına garantisi midir? Peki, sizce sonsuz acı mümkün müdür? Sorularımın cevabını size "hedonik adaptasyon", yani hazza uyumu anlatarak vereceğim, değerli okuyucularım. Peki nedir bu hedonik adaptasyon? Gelin özetleyelim. Diyelim ki size çok büyük bir ikramiye vurdu ve çok zenginsiniz ya da büyük bir kaza geçirdiniz ve felç kaldınız. İşte bu her iki uç durumda da başlangıçtaki mutluluk seviyenize geri döneceğinizi söyler hedonik adaptasyon. Daha da özetlemek gerekirse; paranız arttıkça mutluluğunuz da artacak gibi görünse de her zaman en baştaki duygu durumunuza geri dönersiniz. Eskiden bir ayakkabı ile yıllarca idare ederken şimdi on tanesi bile yetmez olacak. Halil Cibran "Kum ve Köpük" kitabında şöyle diyor: "Kadehim boşken doluluğunu umursamam ancak yarı doluyken kederlenirim.". Yapılan bilimsel çalışmalar gösteriyor ki zengin insanlar fakir insanlardan daha mutlu değil. Hatta fakir insanların mutlu olduğu zamanların zengin insanlardan daha çok olduğu da gözlemlenmiş. Fakat en başta bahsettiğim şeye yeniden değinme gereği duyuyorum; ebedî mutluluk yoktur. Aynı şekilde ebedî acı da. Bir mutluluk araştırmasına göre, mutluluğunuzun %50'si genlerimize %40'ı hayata bakışımıza ve %10'u dış etkenlere bağlıymış. Örneğin sizin ailenizde gelişen travmalar, sizin hayatınızda genleriniz yoluyla etkili olabiliyor. "Piyango Kazananlar ve Kazan Mağdurları" adlı makalede şu cümle geçiyor: "Piyango kazanan insanlar en fazla bir yıl sonra eski hallerine geriye dönüyor. Aynı makalede, yeni bir evliliğin mutluluk suresinin de en fazla üç yıl olduğu söyleniyor. Ne üzücü değil mi? Fakat bir düşünün, her gün o aynı heyecanla yaşamayı insan kalbi ne kadar kaldırır? Bu yüzden vücudunuz da bu süre zarfında aşkınıza uyum sağlıyor ve normal seviyeye iniyor. Hep duyulan, evlilik aşkı öldürüyor, sözü de bundan geliyor aslında. Bu da bir hedonik adaptasyon örneğidir. Benim bu konuda en sevdiğim örnek Freud'un Martha'ya olan aşkıdır. Freud ile Martha henüz nişanlıyken, Martha ile aşk dolu sohbetler edip

mektuplar, şiirler yazar. Fakat evlendikten sonra Freud, ilişkilerinin monotonlaştığını, sıkıcı olduğunu düşünmeye başlar çünkü hayaline ulaşmıştır. İkisi de tipik Yahudiler olmalarına karşın Martha'nın ritüelleri bile Freud'un gözüne batmaya başlar. Heyecanı tükenen Freud, yeni heyecanını martının kız kardeşiyle birlikte olmakta bulur. Çünkü ona ulaşamadığı için hiçbir zaman heyecanına yenik düşemez ve hedonik adaptasyona uğrayamaz. İşte bu örneklerde görüldüğü üzere, hiçbir duyguyu kalıcı şekilde hissetmemiz mümkün değildir. Ne sonsuz mutluluk ne sonsuz acı gerçek değildir.

Dilara Bilgin

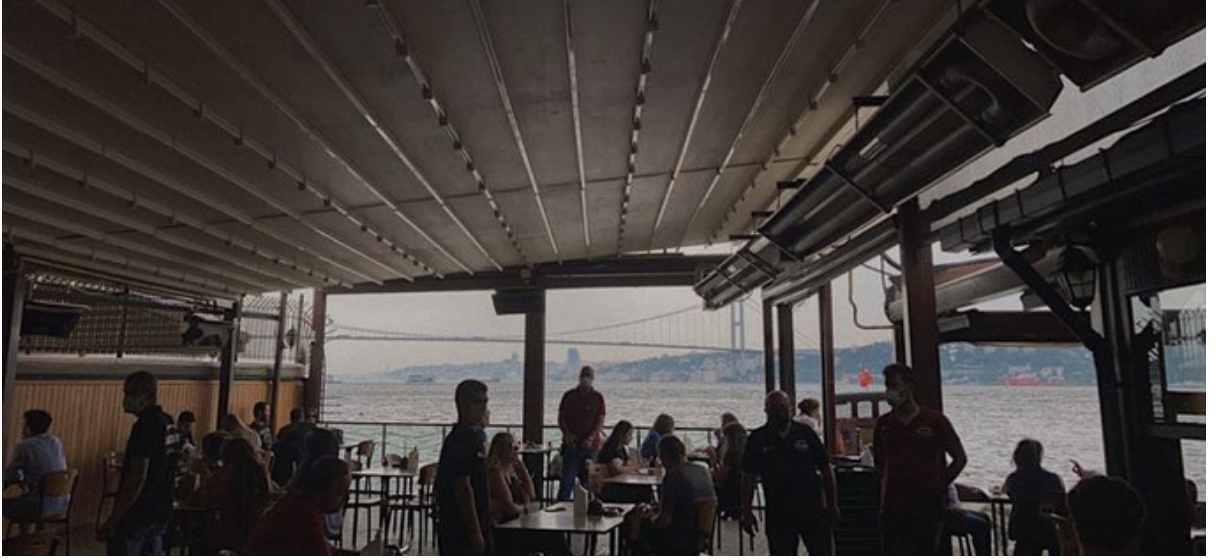

KENDİME MEKTUPLAR

Hayatta bir şeylerden etkilendiğim zamanlarda yazı yazdığım bir defterim var. İçinde her yaştan her yıldan bir ben var. Küçük ben bazen oyun oynarken hiç ebelenmediğini yazmış, bu onun için büyük bir gurur kaynağı olmuş. Bazen düşük not almış, günlerce ağlamış. Bazen de birilerinden hoşlanmış, çaydanlığa bile gülümsemiş... Yıllar geçmiş, yazıları yazan ben her zaman değişmiş. Geçen her zamana kendimce ayak uydurmuşum. Güldüğüm zamanlarda da, ağladığım zamanlarda da değişmeyen bir dileğim varmış; büyümek. Bu bana biraz trajikomik geliyor. Büyüdükçe daha özgür olabileceğimi sanmışım hep. Geçen yılların insanlar için prangalara dönüşeceğinden haberim yokmuş anlaşılın. Büyüdüğümde de kendimi anlayabilmek için parantezler açmışım sık sık. Anlaşılmayı umut ederek yazmışım. Yazıları şu an okurken ise umut ettiğim anlaşılma hissini gerçekleştirmenin mutluluğunu yaşıyorum. İşte tam da bu yüzden o deftere hala yazı yazıyorum. Üzülmediğim anları bile... Çünkü şu an kimse anlamasa bile seneler sonra yazılarımı okuyup anlayabilecek biri var. Anlaşılacağımı bildiğim için dileğim hala aynı, büyümek.

Zeynep İkbâl Varıcioğlu

Bergman Filmlerinde İnsan Doğasının Çözömlenmesi

Herhangi bir sinemasevere en sevdiği yönetmeni sorsak, eminim ki Ingmar Bergman cevaplarda yer bulacaktır. Filmlerinde kullandığı şiirsel dille, sinematografisiyle ve hikâye anlatımıyla kendisinden sonra gelen birçok yönetmeni etkilemiştir. Benim için Bergman'ı özel kılan en önemli neden, insan doğasını filmlerinde çözümlene çabasıdır. Nitekim ünlü yönetmen Kieslowski, Bergman hakkında şöyle söyler: “Bu adam belki de Dostoyevski ya da Camus kadar insan doğasından bahsetmiş tek yönetmendir.”. Basit çatışmalar üzerinden felsefi derinlikli diyaloglarla karakterlerin iç dünyalarına adım atarız. Bu diyaloglar sırasında kendimizi kimin haklı kimin haksız olduğu konusunda sorgularken buluruz. Örneğin “Güz Sanatı” filminde, yaklaşık yarım saat süren tek mekân çekiminde bir anne-kızın yaptıkları hatalarla birbirlerini suçlamalarını izlerken kimin tarafını tutmamız gerektiğine karar veremeyiz. Onun filmlerinde doğru-yanlış, haklı-haksız şeklindeki zıtlıkları kesin çizgilerle ayıramayız. Sinematografisini incelediğimizde benim favorim olan “Utanç”ta savaşın insan ruhunda meydana getirdiği bozulmaları işlerken, “Kış Güneşi” ve “Yedinci Mühür”de inancın sorgulanmasını, “Bir Evlilikten Manzaralar” ve “Çılgınlık ve Fısıltılar” filmlerinde ise ilişkilerin yavaşça parçalanmasını ustaca gözler önüne serer. Belki bazı sinemaseverler abarttığımı söyleyebilir ama ben Bergman'ı poetik sinemanın üstadı sayıyorum.

Özlem Kışlalı

KASIM KAHVESİ

Kasım güneşi gibi sevdin beni.
Sesine mahrum edip çıktın hayatımdan
Ama ben hâlâ uyuyamıyorum geceleri,
Pencerelerimi eriten çiğliğe daim lodosundan.

Fırtına sonrası toprak kokardın.
Cemal Süreya gibi,
Öyle hüznü öyle nadir bakardın bana.

Elliler kadınları zarafeti sokaklarda,
Gülüşün gibi şen bir yandan
Bir yandan kitap gibi hüznü;
Ağaçlarda yazar gülümsemeleri.
Sağanak altındayım,
Gökyüzü ve umutlarım gibi koyulaşıyor ceketim.
Antidepressanlar yetmeyince,
Hemen makas görmüş saçlarım,
Dağılmış rüzgârdan, boyalı.
Yağmur ve gözyaşım tek damla olmuş,
Gerçi ne fark eder
Çoktan solmuş zaten yanaklarım yokluğunda.

Otobüsteki yabancılar tanımaya,
Has candan ya da sonradan,
Ailelerim özlemeye başlamışlar.
Ve Kadıköy bile unutmaya başlamış beni,
Bende seni.
Kahve lekesi gibi sevgine bakmadan,
Unutmaya çalışıyormuşum seni.

Dönüyorum evime.
Plaklar döndürüyor pikabım
Uykulu ama duramıyor,
Müzeyyen inliyor;
“Benzemez kimse sana”.
Boyası üstünde kurumuş fırçalarım
Unutulmuşlar, benim gibi, ağlıyorlar;
Tonlarca tona banmışlar.
Beni ben yapan bu cansız canlar,
Varlığını bilmeden yokluğunu yaşıyorlar.

Kasım güneşi gibi sevdin beni;
Kurban duası gibi masum,
Masum gibi acı,
Acı gibi güzel.

Duygusal demişsin benim için.
Sen nasıl diyorsan öyle yapalım.
Yeter ki sen geri gel,
Gelirken de kahve al.

Pınarnur Kesbiç

Son Kez Vedalaşalım;

Öncelikle cesaretleri ve emekleri için yazarlarımıza ve beraber güldüğümüz, ağladığımız, kızdığımız tüm mezunlara, ayrıca bu güzel fikir ve tüm destekleri için edebiyat öğretmenlerimiz Şafak Kurban Üykü ve Dilek Başar'a teşekkürler.

Anılarımızda görüşmek üzere...